

4) зрозуміло, що значимість бюджетних ресурсів у розширеному відтворенні підтверджують їх багатогранну та різноаспектну економічну будову, яку доцільно розглянути через призму теоретико-методологічного апарату в наступному дослідженні.

Список літератури:

1. Добриловський М.М. Фінансова наука [Текст] : курс лекцій / М.М. Добриловський. - Регенсбург : УТГІ, 1949. - 380 с.
2. Дем'янишин В. Г. Теоретична концептуалізація і практична реалізація бюджетної доктрини України [Текст] : монографія / В. Г. Дем'янишин. - Тернопіль : Економічна думка, 2008. - 496 с.
3. Кірейцев Г.Г. Фінанси підприємств [Текст] : навч. посіб. / Г.Г. Кірейцев. - Ж.: Видавництво ІТІ, 2002. - 269 с.

Наталія КОРОБКІНА

Національного університету ДПС України, м. Ірпінь

ПІЛЬГОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: ДОСВІД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Англійська правова система сьогодні не без підстав сприймається експертами у сфері законодавства як еталон. Зокрема, її податкова складова – наочний приклад ефективної системи управління доходами держави, системи, яка є результатом якісної еволюції та нелегкого шляху множинних реформ і перетворень. Центральною ланкою будь-якої податкової системи є оподаткування особистих доходів населення. Це призводить до підвищеного інтересу щодо наданих пільг з даного податку, оскільки визначальною ознакою такого оподаткування є те, що воно повинне сприяти зростанню заощаджень населення країни, які в подальшому слугують одним з джерел фінансування економіки країни.

Податок на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) був першим податком у британській історії, який справлявся безпосередньо з особистих заробітків людей. Його було запроваджено в 1799 р. прем'єр-міністром Вільямом Піттом Молодшим як тимчасовий захід з метою покриття вартості наполеонівських війн, однак і досі він є ефективним інструментом у системі управління доходами держави. Сьогодні ПДФО (*Income Tax*) є основною формою прямого особистого оподаткування у Великобританії та забезпечує до 30% доходів державного бюджету. Податок стягується у вигляді пропорції доходів особи та перераховується до бюджету Королівська служба доходів і зборів (*HM Revenue & Customs*).

Так, законодавством Великобританії передбачено різноманітні пільги та знижки, які можуть використовуватися платниками даного податку. Це, зокрема, пільги щодо господарських витрат, пов'язаних з наданням підприємствами деяких видів благ своїм працівникам (наприклад, добові й інші витрати на відрядження; витрати на рекламу для самозайнятих осіб; витрати на професійні послуги тощо) [1].

Будь-яка фізична особа, яка є резидентом країни для цілей оподаткування, має право на застосування так званої персональної знижки (*Personal Allowance*). Це сума, яка встановлюється щороку та звільняється від оподаткування [2]. На практиці зазначена знижка віднімається від загального оподаткованого доходу в такому порядку: спочатку – від звичайних доходів, потім – безпосередньо від заощаджень, а в останню чергу – від дивідендів, отриманих платником податку протягом податкового періоду (див. табл. 1).

Таблиця 1

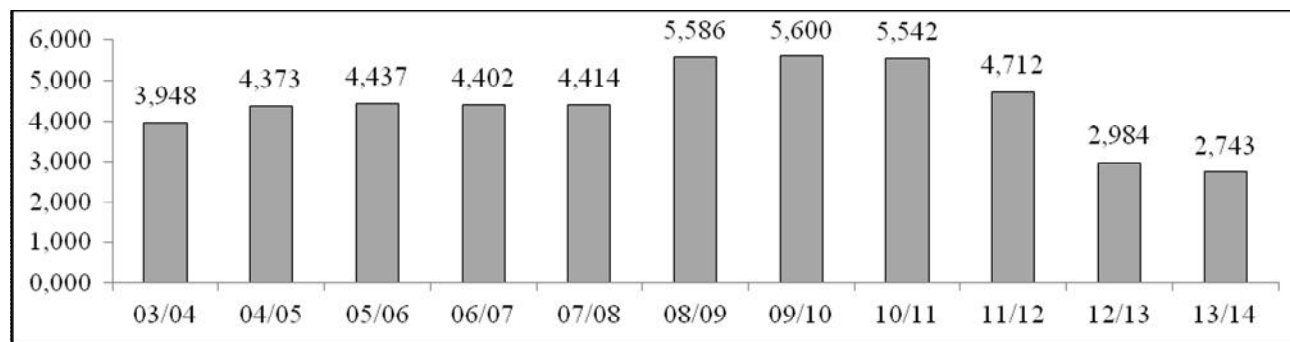
Розміри персональних знижок з ПДФО, установлені для резидентів Великої Британії в 2013/2014 податковому році*

(фунти стерлінгів)

Дата народження	Персональна знижка	Ліміт доходу
Після 05.04.1948 р.	9 440	100 000
Між 06.04.1938 р. та 05.04.1948 р.	10 500	26 100
До 06.04.1938 р.	10 660	26 100

*Джерело: Литовченко Н. Досвід Великої Британії : особливості сплати ПДФО та декларування доходів / Н. Литовченко, Д. Головіна // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2014. – № 5. – С. 54–59.

Що стосується динаміки наданих пільг з ПДФО протягом 2003–2014 рр. (див. рис. 1), то найбільший їх обсяг становив у 2009/2010 податковому році, що є виправданим за рахунок проведення ряду реформ, спрямованих на покращення добробуту населення країни. Однак за останні роки спостерігається значне зменшення суми пільг, що може бути спричинено потребою у зменшенні видатків бюджету. Зауважимо, що в загальному за досліджувані 2003–2014 рр. населення Великобританії отримало пільг з ПДФО на суму 48,7 млрд. фунтів стерлінгів [3].

Рис. 1. Динаміка податкових пільг з ПДФО, наданих платникам у Великобританії протягом 2003–2014 рр., млн. фунтів стерлінгів*

*Джерело: The Statistics Portal / United Kingdom HMRC tax credits paid 2003-2014 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.statista.com/statistics/284369/united-kingdom-hmrc-tax-credits-paid/>

Отже, як висновок можна зауважити, що при реформуванні власної системи оподаткування доходів фізичних осіб досвід Великобританії може виявитися досить корисним та ефективним у вітчизняних реаліях.

Список літератури:

1. Литовченко Н. Досвід Великої Британії : особливості сплати ПДФО та декларування доходів / Н. Литовченко, Д. Головіна // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2014. – № 5. – С. 54–59.
2. Personal allowances / Chartered Institute of Taxation, 2014 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.litrg.org.uk/Resources/LITRG/Documents/2014/03/personal-allowances-final-2014.pdf>
3. The Statistics Portal / United Kingdom HMRC tax credits paid 2003-2014 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.statista.com/statistics/284369/united-kingdom-hmrc-tax-credits-paid/>

Катерина КРИСОВАТА

Тернопільський національний економічний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ВИЗНАЧЕННЯ КРАЇНИ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ

В сучасних умовах не можна недооцінювати роль країни походження товару у здійсненні державного регулювання зовнішньоторговельних відносин. Країна походження товару є інструментом не лише економічного, а й політичного впливу. Залежно від країни походження, товару можуть надаватися тарифні преференції, тобто можуть створюватися умови підвищення або зниження конкурентоспроможності імпортного товару.

Визначення країни походження товару, після прийняття Митного кодексу України від 13.03.2012 р., придбало особливе практичне значення у зв'язку із загостренням економічних і політичних відносин з Росією, підписанням Україною Угоди про асоціацію з ЄС, яка включає в себе економічну частину, що передбачає широке економічне і галузеве співробітництво між учасниками договору, з розвитком світових економічних інтеграційних процесів, поширенням преференційних угод і так далі. Також при здійсненні митно-тарифного регулювання країна походження товару справляє визначальний вплив на вибір